

ISSN 0027-8084
UDK 808.61./.62

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

НАШ ЈЕЗИК

XXXVIII/1–4

БЕОГРАД
2007

НАШ ЈЕЗИК

Књига XXXVIII

Св. 1–4 (2007)

САДРЖАЈ

Два наша јубилеја (СРЕТО ТАНАСИЋ)	1
Ч л а н ц и	
Актуелни увиди у „врсте речи“ (МИЛКА ИВИЋ)	5
О односима између придева и прилога (МИЛКА ИВИЋ)	9
Из проблематике реченица с везницима <i>кад</i> , <i>док</i> и <i>чим</i> (СРЕТО ТАНАСИЋ)	15
Џус, ђус и дјус (МИЛАН ШИПКА)	27
О неким изразима са лексемом <i>глас</i> у српском језику (ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ)	35
Семантичко-деривациона анализа броја <i>пед</i> (ИВАНА ЛАЗИЋ-КОЊИК — НАТАША ВУЛОВИЋ)	43
Два незабележена грецизма у старосрпском језику (глаголи <i>гарейсати</i> и <i>ушаксати</i>) (ВЛАДИМИР ПОЛОМАЦ)	65
П р и л о з и	
Бараба — један европски дијалектизам (ЛУКА БРЕНЕСЕЛОВИЋ)	71
П р и к а з и	
Шеста књига <i>Лингвистичких огледа</i> Милке Ивић (СРЕТО ТАНАСИЋ)	107
Седамнаеста књига Академијиног Речника (БОЈАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ)	111
Иван Клајн — Милан Шипка, <i>Страни изрази и изреке</i> (ПРЕДРАГ ПИПЕР)	114
Речници Ђорђа Оташевића (ДАРИНКА ГОРТАН-ПРЕМК)	120
Славко Вукомановић, <i>Српски језик и његов развој</i> (ЕГОН ФЕКЕТЕ)	126
Јелица Јокановић-Михајлов, <i>Акцента и интонација говора на радију и телевизији</i> (ДИНА ТОМИЋ)	129
Радивоје Жугић, <i>Језик медија. Огледи о језику и телевизији</i> (МАРИНА СПАСОЈЕВИЋ)	133
Kirsten Malmkjar (editor) at al., <i>The linguistics encyclopedia, second edition</i> (НЕНАД ИВАНОВИЋ)	136
I n m e m o r i a m	
Богдан Л. Дабић (1935–2007) (СРЕТО ТАНАСИЋ)	143

МИЛАН ШИПКА
(Сарајево)

ЏУС, ЂУС и ДЈУС

У овом раду разматра се изговор, акцентуација и транскрипција енглеских речи *juice* и *deuce* у савременом српском стандардном језику.

С обзиром на колебања у говорној пракси и неусаглашен став нормативиста према изговору и писању тих новијих позајмљеница из енглеског језика, аутор предлаже одговарајућа нормативна решења како би се уједначила експлицитна норма и тако решиле постојеће дилеме.

Кључне речи: англицизам, изговор, акценат, транскрипција, норма.

1.0. Енглеске речи *juice* ('dʒu:s) и *deuce* ('dju:s) ушле су у наш језик негде средином двадесетог века, а лексикографи су их почели бележити од педесетих година па даље. Иако се по томе убрајају у новије англицизме (јер се све речи преузете из енглеског језика после Другог светског рата тако класификују и означавају), ипак је од њихове појаве прошло доста времена (најмање шездесет година), па би се с разлогом могло очекивати да су се потпуно прилагодиле, тј. уклопиле у наш прозодијски, фонолошки и морфолошки систем, те да у вези с њиховом употребом у разговорном језику и статусом, односно степеном обрађености у савременом језичком стандарду нема никаквих проблема. Увид у језичку праксу, лексикографске изворе и стандарднојезичке приручнике, међутим, показује да није тако. Ту има доста проблема који захтевају детаљну стручну анализу. Отуд и потреба да се о транскрипцији тих енглеских речи, а потом и о њиховом стандардном изговору, тачније акцентуацији, у савременом српском језику каже нешто више како би се на основу изведене анализе предложила решења за потребе лексикографа (за лексикографску обраду), а пре њих и за нормативисте, посебно оне који се баве ортографском и ортоепском проблематиком и израдом одговарајућих приручника у тој области.

1.1. Поћи ћемо, пре свега, од заступљености поменутих англицизама у правописним приручницима, речницима страних речи, општим једнојезичким речницима, речницима нових речи и језичким саветницима.

1.1.1. У ранијим правописним приручницима: Белићевом *Правопису српскохрватског књижевног језика* (последње издање 1950), *Пра-*

vopisu hrvatskoga ili srpskoga jezika Драгутина Боранића (последње, десето издање 1951), па ни у заједничком *Правопису српскохрватскога књижевног језика* (с паралелним, садржински идентичним латиничким и ијекавским издањем, под насловом *Pravopis hrvatskosrpskoga književnog jezika*) двеју Матица (српске и хрватске), Нови Сад — Загреб, 1960, ниједна се од тих речи не може наћи (нису уврштене ни у правила о транскрипцији страних речи, нити су унесене у правописни речник). Тек у задњем правопису заснованом на заједничкој норми (Анић—Силићевом *Pravopisnom priručniku hrvatskoga ili srpskoga jezika*), издатом у Загребу 1986, забележено је, у делу *Opći pravopisni rječnik: džus*, и то без акцента или било каквог објашњења значења, тако да можемо само претпостављати да се то односи на један од наших англицизама (транскрибовано *juice*).

Ни у бројним правописним приручницима насталим након дисоцијације српскохрватског стандардног језика и прокламовања националних језичких стандарда (након 1990) овим позајмљеницама није посвећена нарочита пажња. Тако је у Бабић—Финка—Могушевом *Hrvatskom pravopisu* (Загреб, 1994) забележено (у делу *Pravopisni rječnik*): **džus** > **sok**. Ту бар знамо на шта се то односи, мада не и како, с којим акцен-том, ту реч треба изговарати. Овај хрватски правописни приручник следи, не само у том детаљу, и Сенахид Халиловић, па у његовом *Pravopisu bosanskoga jezika* (Сарајево, 1986) налазимо (опет само у делу *Pravopisni rječnik*) под словом **dž**: **džus**, а под словом **d**: **đus** v. **džus**, опет, дакле, без акцента, али и без упуте на значење (што је назадак у односу на Бабић—Финка—Могушев приручник, где, како је већ речено, можемо сазнати на шта се та реч односи). Правописни приручници на српској страни, почев од озваниченог *Правописа српскога језика* тројице аутора: М. Пешикана, Ј. Јерковића и М. Пижурце (у издању Матице српске, Нови Сад, 1993), па потом и низа алтернативних ауторских дела те врсте, као што су *Правопис српскога језика са рјечником* Р. Симића, Ж. Станојчића, Б. Остојића, Б. Ћорђића и М. Ковачевића (Никшић—Београд, 1993), *Правописни приручник српскога књижевног језика*, који је приредила *Правописна комисија*, одговорни редактор др Радоје Симић (Београд 1998) или *Правопис српског језика — приручник за школе* М. Дешића (Земун, 1995. и више каснијих издања, од којих је треће, допуњено издање, 1998, одобрило за употребу Министарство просвете Републике Србије), нису забележили англицизме о којима је овде реч, иако су те лексеме присутне у свакодневном говору, а њихово писање, па и изговор, изазива различите недоумице.

1.1.2. У речницима страних речи стање је нешто боље, али не и задовољавајуће, јер они различитим транскрипцијама уносе још више забуна. У Вујаклијином *Лексикону страних речи и израза* (Београд, 1954) није забележено ни *јус* ни *ђус* (две различите транскрипције енглеског *juice* сок), али се ту сусреће „*дјус* (енг. *deuce*) двојка у картама и у коцки; у тенису: једнак број бодова, тј. кад су обе стране једнако јаке, напр. кад обе имају 'четрдесет' (forty)“⁴. У каснијим ће се, допуњеним издањима тога речника објашњење уз одредницу *дјус* ме-

њати и допуњавати, али ће се увек односити на транскрибовано енглеско *deuce*. Уз то ће се појавити и „џус (енг. juice воћни сок; течност“ (в. IV издање, 1991). Други, на нашем говорном простору такође познат и популаран приручник те врсте, Клаићев *Rječnik stranih riječi, izraza i kratica* (Загреб, 1951) енглеско *deuce* не транскрибује *djūs*, као је у Вујаклије, само без акцента (дјус), него управо *đūs*, с тумачењем које ће касније, заједно с таквим обликом и акцентом, преузети, поред осталих, и *Речник* Матице српске (књига I, Нови Сад — Загреб, 1967), затим *Речник* САНУ (књига V, Београд, 1968), овде с развијенијом и делимично измењеном дефиницијом значења из проширеног издања Клаићевог *Rječnika* (1958), па онда и редактори каснијих издања Вујаклијиног *Лексикона*, али доследно под одредницом дјус. Приређивач новијих издања Клаићеве књиге, његов син Жељко, унео је уз *đūs* још и „*džūs engl. (juice) sok voća i sl.; tekućina...*“ (в. у изд. 2002).

Занимљиво је како та два англицизма представља др Радомир Алексић у своме *Rečniku stranih reči i izraza* (Београд, 1978). У њега нема облика *djūs*, а под одредницом *đūs* даје значења обеју тих позајмљеница из енглеског језика. Ту дословно стоји овако: „*đūs m (engl. deuce — двојка) 1. sport. izjednačenje; stanje u nekim sportskim igrama (u tenisu, odbojci itd.) kada poeni stoje izjednačeno i kada su jednoj strani potrebna dva uzastopna poena za pobjedu. 2. (engl. juice) sok od voća; tečnost; ispr. džus*“. У колони под ДЖ стоји опет: „*džūs m (engl. juice) sok od voća; tečnost; ispr. đus (2)*“. Ту се, дакле, енглеско *juice* (сок) транскрибује као *đūs* и *džūs*, а *deuce* (спортски термин) само као *đūs*, а не и *djūs*. Насупрот томе, у обимном *Rječniku stranih riječi* Владимира Анића и Иве Голдштајна (Goldstein), издатом у Загребу 2002, дата је друкчија транскрипција, па ту под ДЖ налазимо: „*džūs m voćni sok* ◇ *engl. juice*“, а под Д: „*djūs m (nom. mn. djüsovi) sport. stanje u tenisu i stolnom tenisu kada su bodovi izjednačeni (kod 40:40 odnosno 20:20 i više), jednoj od strana za pobjedu su potrebna dva boda više; izjednačenje term* ◇ *engl. deuce ← srfr.: dva ← lat. duo(s)*“. Ликови *djūs* (од енгл. *deuce*) и *đūs* или *đūs* (од енгл. *juice*) нису заступљени. Исте године (2002) исти издавач (Novi Liber) објавио је у Загребу и *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, чији је један од главних аутора био Владимир Анић, коаутор већ поменутог *Rječnika stranih riječi*. По свему судећи, он је ту обрадио одреднице *djūs* и *džūs*, па се стога и транскрипција, и акценти, и дефиниције значења у та два извора у целини подударају. Овде се, додуше, појављује и *đūs*, али то нема никакве везе с енглеским *deuce* или *juice*. То је наш ономотопејски узвик, који, према аутору *Hrvatskog enciklopedijskog rječnika*, значи: „*slijed glasova kojim se predočuje i bilježi zvuk koji nastaje jakim udarom o tvrdu podlogu*“. Отуда, онда, и глагол *ђускаити*, чије је значење познато, нарочито међу младима, који воле да џускају по играма и дискотекама.

1.1.3. Општи једнојезички речници, као што су *Речник српскохрватскога књижевног језика* Матице српске (РМС), или *Речник српскохрватског књижевног и народног језика* Српске академије наука и уметности (РСАНУ) ослањају се, као што је већ речено (у т. 1.1.2.), на

Клаића (први на издање 1951, други на издање 1958), па ту налазимо само **ђус** (с дугосилазним акцентом), и то са значењем спортског термина (енгл. *deuce*).

1.1.4. Може се разумети што РМС и РСАНУ нису уврстили да нас тако чест англицизам као што је **ђус** или **ђус** (енгл. *juice*), јер тада (1967. и 1968) та реч није била толико раширена, па се није нашла ни у корпусу од кога су полазили у састављању алфабетара. Мање је, међутим, оправдано што су, ослањајући се на лексикографски извор у одабраном корпусу грађе за ексцерпцију (Клаићев *Rječnik stranih riječi*), састављачи тих речника унели лошију транскрипцију енглеског *deuce* — **ђус**, иако им је као један од извора стајао на располагању и Бујаклијин *Лексикон сѝраних речи и израза* (1954), где пише **дјус**, па су могли, прихватајући уз то Клаићев акценат, тај англицизам забележити у облику **дјус**. Стога је нормално било очекивати да те пропусти исправе наши речници нових (и најновијих) речи, којих у србистици има доста. То су: *Rečnik novih reči* Јована Ђирилова (1982), *Речници нових речи* Ивана Клајна (1992), *Dictionary of Serbian, Croatian, and Bosnian New Words* Данка Шипке (2002), *Велики речник нових и незабележених речи* Ђорђа Оташевића (св. 1, 2004), те, посебно, *Rečnik novijih anglicizama* Вере Васић, Твртка Прћића и Гордане Нејгебауер (2001). Али, ни ту се, нажалост, не могу наћи потпуни подаци. Речник Д. Шипке намењен је корисницима који су изворни говориоци енглеског језика, па не доноси наше англицизме, Оташевићев је пројекат најамбициознији, али је још на почетку реализације (изашле су тек две свеске слова А тако да у њему нису обрађене лексеме о којима овде расправљамо), а ни остали наведени извори нису им посветили довољно пажње. Ђирилов није уопште забележио *djus* или *đus* у значењу спортског термина (енгл. *deuce*), већ само „**ђус** (enl. *juice*, od franc. *jus sok*) sok od voća“. Клајн такође ни на који начин не бележи спортски термин преузет из енглеског (*deuce*), али зато даје исцрпнију информацију о транскрипцији и употреби енглеског *juice* у нашем језику. Ту, на стр. 95, стоји:

„***ђус** м (Ђир) = *џус* (Клаић), *воћни сок*. — Без доброг доручка ништа не треба почињати. Мој избор је готово увек исти: **ђус**, бела кафа и кајгана. *Те*. Литар **ђуса** од поморанџе у овој продавници стаје само четрнаест динара. *ТВБ // Енгл. juice сок*“.

Овде су, као што се види, дате две различите транскрипције, једна преузета од Ђирилова, а друга од Клаића, при чему је она прва означена астериском (звездицом), која, према ауторовом објашњењу техничких скраћеница и знакова, значи да је то „погрешан облик“. Према томе, Клајн, бар у овој књизи, сматра да је правилно једино *џус*. То, међутим, потпуно одудара од датих примера, у којима се појављује само онај први, „погрешни“ облик — **ђус**. Штета је што у овом речнику, као ни у Ђириловљевом, нису дати акценти тако да не знамо како то *џус*, по њима, треба изговарати: *џус* (с дугосилазним) или *џус* (с краткосилазним акцентом).

Супротно Клајну, који се, прихватајући Клаићеву транскрипцију, а, вероватно, и с ослонцем на изворни изговор у енглеском, определио

за облик *џус*, састављачи *Rečnika novijih anglicizama*, што би требало да буде и најпоузданији извор за ову врсту позајмљеница, бележе само облик *ђус*, и то с оба акцента. У том вредном лексикографском делу стоји јасно: „*џус*, а *m /d̥ʊs/* или */d̥ʊːs/*“, уз још неке важне информације: да је у српском стандарду неприхватљив изворни правописни лик *JUICE*, који је део ширег енглеског израза *orange juice*, што у нас значи „густи сок од поморанџе“, те да само то значење не постоји у енглеском језику, тј. да се ради о псеудоанглицизму (у енглеском је *juice* сок уопште). Ни овде није наведена транскрипција енглеског *deuce*, вероватно зато што је раније регистрована и обрађена у нашим речницима, па не припада најновијим англицизмима. Из истог разлога нису томе посветили пажњу ни Ћирилови, ни Клајн, иако је за то било разлога: прво, што је то, ако не најновија, оно ипак новија позајмљеница и, друго, што постоји потреба да се рашчисти с писањем и изговором те речи у нашем језику. Али они су, сигурно, полазили од уверења да је то посао нормативиста, у чему су потпуно у праву, па ћемо се ми овде морати и тиме позабавити, кад већ састављачи правописа то нису учинили (а морали су).

1.1.5. Међу приручницима у којима се разјашњавају различите језичке недоумице и дају савети о употреби овог или оног облика који се јавља у пракси и сл., у тзв. језичким саветницима, а таквих приручника код нас има доста, једино је Иван Клајн у *Речнику језичких недоумица* (пето издање, прво ћирилично, Српска школска књига, Београд, 2000) рекао нешто у вези с англицизмима који су предмет наше расправе. На стр. 73. тога популарног, поузданог и корисног приручника пише: „*ђус* (од енгл. *juice*) требало би да гласи *џус*, али је реч непотребна поред нашег израза (*воћни*) сок. Друго је *ђус* као тениски термин, од енгл. *deuce* (тачније би било: *дјус*)“. Под словом *Џ* дата је само упута: „*џус*: в. *ђус*“, а облик *дјус*, на који аутор упућује као „тачнији“ у значењу тениског термина (од енгл. *deuce*) није уопште уврштен као одредница, макар и с упутом на *ђус*. Цитирано објашњење под *ђус* заступљено је већ у првом издању *Језичких недоумица* (1981) и без икаквих измена налази се у свих пет издања, само што је од другог издања (1987) додата упућивачка одредница: „*џус* в. *ђус*“. То значи да Клајн није мењао своје мишљење о тим двама англицизмима и њиховој употреби у савременом српском језику. У осталим нашим језичким саветницима, као што је већ речено, о томе се не може наћи ништа, чак ни у темељито урађеном *Српском језичком приручнику* четворице угледних аутора: Павла Ивића, Ивана Клајна, Митра Пешикана и Бранислава Брборића (друго, допуњено и измењено издање, Београдска књига, Београд, 2004), па ни у рецентном *Српском језичком саветнику*, који су саставили Егон Фекете, Драго Ђупић и Богдан Терзић (Београд, 2005).

1.2. Дати преглед показује велику шароликост у односу наших лексикографа према двама у говорној пракси прилично раширеним англицизмима, и то и у погледу заступљености у речницима (чак и речни-

цима страних речи), и у погледу начина њиховог представљања и обраде, те потпуну незаинтересованост српских нормативиста за регулисање начина њиховог писања и изговора. Остаје, дакле, потреба да се то шаренило доведе у какав-такав ред, па да се, на основу детаљне анализе, лексикографима и нормативистима, а тиме и стандарднојезичкој пракси, понуде стручно заснована, практична и прихватљива решења. То, међутим, није лак задатак, јер је у овом случају тешко одлучити који транскрипциони лик и који начин изговора (акцент) одабрати и препоручити. Тако за преузето енглеско *juice* (воћни сок) имамо више могућности: *џџс*, *џџс*, *ђђс* и *ђђс*, а за *deuce* (спортски термин): *дђџс*, *дђџс*, *ђђс* и *ђђс*, при чему неки од могућих начина писања и изговора тих двеју речи воде у хомонимски судар, па се на тај начин повећава могућност тзв. „неутрализације“, а тиме и стварања извесних нејасноћа у говорној (усменој и писменој) комуникацији. Зато се при одабирању решења мора и о томе водити рачуна.

2.0. У тражењу решења поћи ћемо прво од адаптације енглеског *juice* у нашем језику, а потом и спортског термина *deuce*, имајући посебно на уму да треба обезбедити њихово јасно разликовање, како у пракси не би долазило до недоумица и неспоразума, али и то да те две речи имају различит статус и фреквенцију у лексику српског језика: прва је, иако и по значењу и по функцији и сама термин, у општој, скоро свакодневној, употреби, док је друга специфичан спортски термин, који се употребљава много ређе, углавном у преносима тениских такмичења, и то као део ужег терминосистема (преузетог у целини из енглеског језика, претежно у изворном изговору) и везаног за тенис, а врло ретко и за неке друге спортске игре. Кренимо, дакле, редом, без много околишавања — *in medias res*.

2.1. Бирајући између четири могућности преношења у наш језик енглеске речи *juice*: *џџс*, *џџс*, *ђђс* и *ђђс*, мислим да треба препоручити ову последњу: *ђђс* (или, у српској латиничкој графици: *đđs*), уз, евентуално, акценатску дублету *ђђс* (лат. *đđs*), иако би, према изворном изговору у енглеском требало да гласи *џџс* (латиницом: *džjūs*). То је двострука преинака изворне лексеме: морфолошка и прозодијска, али би је ипак требало прихватити, јер је толико раширена у свакодневном говору да би се друкчије нормативно решење осећало као насиље. Нигде, наиме, нисам чуо, а то ми потврђују и бројни информатори са српскога говорног простора, да неко у кафани, кафићу или ресторану наручује *џџс* (од поморанце, наранџе и сл.). Сви говоре *ђђс*, а само неки (у Београду или Новом Саду) и *ђђс*. Да је то тако, потврђује и чињеница да у већ поменутом и цитираном Клајновом *Речнику нових речи* нема одреднице *џџс*, него само *ђђс* (иако је означена као погрешан облик), а још више примери који се ту дају као потврда: у обе је реченице, ексцерпирани из писаних извора, *ђђс*, а облика *џџс* — нема. У таквим случајевима, кад нешто у језику, разговорном и књижевном, толико превлада да нико, или готово нико, друкчије не говори и не пише, спорном се облику мора признати стандардност, тј. мора се прихватити као

нормалан и правилан облик и у стандардном језику. Ово нарочито кад су у питању преузимања речи (а поготово имена) из других језика. То су схватили и састављачи *Rečnika novijih anglicizama*, па су дали само одредницу **đus** (с два могућа акцента, један који одговара изворном изговору, а други нашој претежној говорној пракси), док облик **džus** нигде не наводе. А они најбоље знају да је управо тај облик (са *dž*) ближи енглеском стандардном изговору речи *juice*.

Клајн је потпуно у праву кад у *Речнику језичких недоумица* каже да је реч *ђус*, која би, према изговору у енглеском, требало да гласи *џус*, „непотребна поред нашег израза (*воћни сок*)“. То је добар савет са становишта културе говора. Али то не мора да значи да треба игнорисати страну реч проширену у говорној пракси (и усменој и писменој) тиме што се неће уносити у речнике, чак ни у речнике страних речи, где корисник такође може наћи наш одговарајући израз за англицизам *ђус* — (*воћни сок*, па ће, уз добра упутства о правој мери употребе страних речи, која би требало да даје школа у оквиру културе изражавања, и сам посегнути за нашим изразом, а не страним. У том смислу речници страних речи, па и општи речници, имају своју улогу и у развијању културе говора, а то неће постићи ако њихови аутори занемаре део језичке стварности тако што неће уносити стране речи за које имамо своје замене. Према томе, англицизам *ђус* (*воћни сок*) свакако треба унети у речнике, а, с обзиром на недоумице у вези с његовим обликом и изговором, и у нормативне приручнике.

2.2. Од четири могуће варијанте настале преузимањем енглеског термина *deuce* у наш језик: *дјус*, *дјџус*, *ђус* и *ђџус* мислим да је најприхватљивија она прва: *дјус*. За то постоји више разлога: 1) то је термин који није раширен у свакодневном говору, бар не у мери колико *ђус*, па се његов облик и изговор нису могли искристализирати у говорној пракси; 2) као спортски (углавном тениски) термин он припада ужег терминосистему који, заправо, и није ушао у наш језик, него функционисао у оквиру енглеске спортске терминологије, која се употребљава у међународним тениским такмичењима, не само код нас него и другде у свету, а у коју спадају и *fifteen*, *thirty*, *forty*, *forty all* итд., с изговором који одговара ортоепским правилима енглеског језика, па је у том контексту најближи транскрипциони облик и најближи акценат у нашем језику за *deuce*, који је једини од наведених термина делимично одомаћен, управо *дјус*; 3) и Клајн, да подсетимо, у *Речнику језичких недоумица* напомиње у вези с транскрипцијом те речи да би „тачније... било: *дјус*“; 4) на тај начин јасно ће се у изговору и писању разграничити англицизми *ђџус* (од *juice*) и *дјџус* (од *deuce*), па је тиме искључена непотребна хомонимија, која може, евентуално, стварати забуне, мада је то, с обзиром на различита подручја употребе у пракси готово искључено, а уз то и двострукости, као нпр. у Алексићевом *Rečniku stranih reči i izraza*, где се дају оба облика с истим значењем и нагласком: **džüs** и **đüs**, при чему је овај други облик обрађен под једном одредницом заједно с обликом **đüs** (од енгл. *deuce*), као да се ради о полисемији, а не хомонимији!?

3. На крају ове кратке расправе могло би се рећи следеће:

Прво, заступљеност и начин обраде двају анализираних англицизама у нашим речницима, нормативним приручницима и језичким саветницима показују крајњу неуједначеност и недоследност. То само по себи, јер се не ради само о том случају него и о многим другим, указује и на стање наше науке о језику, степен њене развијености, организованости и ажурности у праћењу актуелних језичких појава.

Друго, понуђена решења у вези с прихватањем енглеских речи *juice* и *deuce* у српском језику, и у погледу начина транскрипције и у погледу изговора (акцента), треба стручно претрести на страницама овог или неког другог часописа, па их потом, уз одговарајућу обраду, унети у речнике и нормативне приручнике, правописне пре свих.

Треће, овај рад је написан, поред осталог, и зато да скрене пажњу на оно што је овде, као прво и друго у т. 3, управо речено уместо закључка.

S u m m a r y

Milan Šipka

DŽUS, ĐUS and DJUS

The author addresses the pronunciation, stress, and orthography of the English loan-words *juice* and *deuce* in contemporary standard Serbian. Given inconsistencies and variations in the spoken languages, and the lack of a generally accepted opinion among normative linguists, the present paper offers the appropriate normative solutions and advocates their coverage in the manuals of orthography and dictionaries of standard Serbian.